

СЕЛЕКЦІЙНА ЦІННІСТЬ МІЖВИДОВИХ ГІБРИДІВ КАРТОПЛІ

Поплавський Сергій, студент 4-го курсу спеціальності 6.090101 «Агрономія» навчально-наукового інституту агротехнологій і природокористування ПДАТУ

Науковий керівник: кандидат с.-г. наук Недільська У.І.

Кафедра селекції, насінництва і загальнобіологічних дисциплін

Важливим завданням державного значення у сільськогосподарському виробництві є проблема підвищення врожайності і поліпшення якості картоплі. Вирішити цю проблему можливо двома шляхами - селекційним і агротехнічним. Сорт, як найбільш надійний і економічно вигідний фактор підвищення врожайності і поліпшення якості, відіграє виключно важливу роль.

Поряд з безсумнівними успіхами селекції картоплі існуючі нині сорт не повністю задовольняють запити виробництва, так як не володіють комплексом господарсько-цінних ознак, не завжди поєднують високу продуктивність зі стійкістю до найбільш небезпечних захворювань і одночасно з комплексом якісних ознак, а саме: високою крохмалистістю, високим вмістом сирого протеїну, білка, вітаміну С, амінокислот.

Тому перед селекціонерами сьогодні стоїть важливе завдання – створення нових сортів та генетично різноманітного селекційного матеріалу з комплексом вказаних ознак на основі складних міжсорткових і міжвидових гібридів та новостворених сортів картоплі вітчизняної селекції.

Метою досліджень було визначити селекційну цінність гібридів картоплі, довести ефективність використання їх в створенні сортів, необхідність залучення їх як батьківські форми для гібридизації.

Міжвидові гібриди, створені на основі філогенетично віддалених видів використані як вихідний матеріал проявляють високі показники: продуктивності, багатобульбовості, крохмалистості, характеризуються задовільною або доброю результативністю гібридизації, що дає змогу використати їх батьківськими формами і отримати потомство з високими параметрами цих ознак.

Проявлення однієї із складових продуктивності, а саме: кількості бульб в кущі (14-24 шт/кущ) залежало від вихідного матеріалу і підбору форм, що свідчить про можливість підбору батьківських пар при селекції на багатобульбовість за фенотипом і генотипом.

Проявлення ознаки маси однієї бульби залежало від вихідного матеріалу. Відмічено найбільш високу середню масу мало потомство отримане від міжсорткових схрещувань – 84, від складних – 72 г. Вміст крохмалю в бульбах потомства залежав від фенотипу батьківських форм і перевищував їх за цією ознакою Найвищим вмістом крохмалю характеризувалось потомство, отримане при бекросуванні міжвидових гібридів – 19,2-22,6%.

Перспективними для отримання потомства з продуктивністю понад 1000 г/кущ і більше, з високим (більше 20,0 %) вмістом крохмалю, низьким вмістом редууючи цукрів є гібриди від комбінацій міжсорткових схрещувань Повінь х Забава, Луговська х Загадка; від бекросування складних міжвидових гібридів – 91.345с34 х Подолянка.

ЯКІСНІ ПОКАЗНИКИ ЗЕРНА СОРТІВ ЯРОЇ ПШЕНИЦІ

*Ропак О.О., студент 5-го курсу спеціальності 7.09010101 «Агрономія»
навчально-наукового інституту агротехнологій і*

природокористування ПДАТУ

Науковий керівник: кандидат с.-г. наук, доцент Хоміна В.Я.

Кафедра селекції, насінництва і загальнобіологічних дисциплін

Ярі зернові культури, в т.ч. пшениця відіграють велику роль у виготовленні продуктів харчування, як корм для сільськогосподарських тварин та ін. Крім того, яра пшениця є якраз тим страховим фондом за умови поганої перезимівлі озимини. Наші дослідження полягають у порівняльній оцінці сортів ярої пшениці з метою підбору найкращих для певних ґрунтово-кліматичних умов.

Урожайність зерна будь-якої культури має певний зв'язок із таким технологічним показником як маса 1000 зерен. Найбільша маса 1000 зерен була у сорту ярої пшениці Струна миронівська як у розрізі років, так і в середньому за роки досліджень і складала 42,4 грама, що на 2,1 грам перевищує стандарт та на 2,7-3,6 грам перевищує сорти Ясна і Трізо. Найменшу масу 1000 зерен відмічено у сорту Трізо, вона складала в середньому за три роки 38,8 грам, що на 1,5 грама поступається стандарту.

Натура – це важливий показник, який характеризує борошномельні властивості зерна пшениці і є масою одиниці об'єму зерна, вираженою у грамах. Натура – один із найбільш древніх показників якості зерна, які використовувались у хлібній торгівлі з часів Стародавньої Греції та Риму. Важливо відмітити, що на натуру, по-перше, впливає саме зерно основної культури, яке різниться за формою, розміром, виповненістю і т.п. По-друге, не слід забувати, що при визначенні натури зерна ми маємо справу із масою зерна. Найбільшою натурою зерна вирізнявся сорт стандарт Рання 93, цей показник склав 801 грам, що перевищує сорт Трізо на 5 грам, сорт Ясна – на 31 грам та сорт Струна миронівська – на 15 грам.

Найкращим хімічним складом щодо вмісту білка та клейковини вирізнялись сорти ярої пшениці Рання 93 та Струна миронівська.